

Nieuw Haags Peil van 5 juli 2009

Ook deze week zijn de verschuivingen klein. Het is nu een maand sinds de verkiezingen voor het Europees Parlement. Sindsdien is de PvdA langzamerhand verder gezakt en staat nu op 17 zetels. Een score die de PvdA voor het laatst had rond Prinsjesdag 2008. Daarna steeg de PvdA tot een hoogtepunt van 30 zetels rond de jaarwisseling.

De SP is ook verder aan het wegzakken. Deze 12 zetels is de laagste score sinds de Tweede Kamerverkiezingen in 2006. Daarna haalde de SP als hoogste aantal 30 zetels rond de start van het kabinet Balkenende IV. D66 haalde al eerder dit jaar 19 zetels. Deze score is wel de hoogste sinds meer dan 10 jaar.

De VVD staat nu op de 5e plaats (na PVV, CDA, PvdA en D66). Maar deze 16 zetels is wel 4 meer dan het dieptepunt vlak voor de verkiezingen van het Europees Parlement. Bij een mogelijk vorming van een kabinet met 3 partijen is altijd de combinatie PVV+CDA noodzakelijk. Samen met D66 of PvdA of VVD beschikt die combinatie over meer dan 75 zetels

Naar aanleiding van de brief van de Commissie Dijksma over de grote nederlaag van de PvdA bij de verkiezingen is een uitgebreid onderzoek gedaan. Daarover treft u een aparte notitie aan. Onder de tabel enkele conclusies uit dit onderzoek

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2006	28/6 2009	5/7 2009
CDA	41	29	30
PvdA	33	18	17
SP	25	13	12
VVD	22	16	16
PVV	9	31	31
Groen Links	7	13	13
ChristenUnie	6	6	6
D66	3	18	19
SGP	2	2	2
PvdDieren	2	3	3
Trots op NL		1	1
Totaal	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	80	53	53

Bij het onderzoek is met name ingezoomd op degenen die in 2003 of 2006 PvdA hebben gestemd, maar nu aangeven niet PvdA te zullen stemmen. Zij geven het volgende aan:

- Naast de slechte verkiezingscampagne, als reden om niet PvdA te stemmen, wordt veel genoemd dat de PvdA geen plannen voor de toekomst heeft. Meer dan de helft van de potentiële PvdA kiezers noemt nog "de prestaties van de PvdA in de regering", "het breken van verkiezingsbeloften" en "het gebrek aan leiderschap van Bos" en "het kiezen van Hamer als fractievoorzitter".

- Als de PvdA wel een goede campagne had gevoerd dan zou dat maar weinig meer kiezers hebben opgeleverd (2% meer).

- "Samenwerking met andere linkse partijen" en "Bos meer inschakelen" zijn de meest gehoorde opmerkingen over een betere verkiezingscampagne.

- "Zich kritischer uitspreken tegen Europa" wordt even vaak genoemd als "zich duidelijker voor Europa uitspreken" als verbeteringspunten voor de campagne.

- Ten slotte geeft op dit moment maar een klein deel van degenen die op dit moment niet op de PvdA zou stemmen de PvdA een kans op een stem bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen.

Apart is aan degenen die de PvdA een kans geven op een stem gevraagd aan te geven wat de PvdA zou moeten doen om die stem ook inderdaad te krijgen. Die lijst van antwoorden is apart te lezen op de site www.peil.nl. Sleutelwoorden zijn "duidelijkheid", "visie" en "afspraken nakomen". Daarnaast wordt er op een aantal mensen gewezen, waarbij met name vaak wordt genoemd dat Hamer vervangen zou moeten worden door Samsom en worden Plasterk en Van der Laan positief genoemd.